

Aurkibidea

I.-MEMORIA.....	2
I.1.-KATALOGOAREN HELBURUA	2
I.2.- AGIRI-ITURRIAK	3
I.3.- HERRI ONURAKO ADIERAZPENA.....	3
I.4.- KATALOGOAREN HELMENA	3
I.5.- APLIKATU BEHARREKO ARAUDIA	4
I.6.- 7/1990 LEGEA, EUSKAL KULTUR ONDAREARI BURUZKOA.....	4
II.- ELEMENTU KATALOGATUEN INBENTARIOA	7
II.1.- ELEMENTU KATALOGATUEN EGITURA.....	7
II.2.- BABES ERREGIMENEN BATEN MENDE DAUDEN ERAIKINAK.....	8
II.3.- KULTUR INTERESEKO BESTE ONDASUN HIGIEZINAK	
II.4.- ONDARE ARKEOLOGIKOA	11
II.5.- NATUR ONDAREA	14
III.- HIRIGINTZA ARAUAK	17
IV.- INBENTARIOAN JASOTAKO ELEMENTUEN FITXAK	22

Memoria

I.1 KATALOGOAREN HELBURUA

Hirigintza plangintza honen xedeetako bat da, udal garapena iraunkortasunaren ikuspegitik garatuko dela bermatuko duten neurriak finkatzea, betiere udal barrutia gaur egungo egoerara egokituz eta etorkizunari begira zorpen larriarik sortuko ez den moduan.

Ildo horretan, aparteko arreta jarri beharko da jarduketara berriek, balio kolektiboa duten elementuak edonola eta justifikaziorik gabe suntsi ez ditzaten, elementu horiek izan lezaketzen zuzeneko balio ekonomikoa edo jabetza erregimena edozein delarik ere.

Xede horri begira, indarrean dagoen hirigintza legeriak katalogoak arautzen ditu, gai honetan indarrean dagoen legeria sektorialean ezarritako bitartekoen hirigintza tresna osagarri gisa.

Oro har, elementu katalogatuetan esku-hartze suntsitzailerik edo degradatzailearik ezin izango da gauzatu; alabaina, inolako baliorik ez duten edota elementu katalogatuen jatorrizko izaera kaltetzen duten eranskinak ezabatzeraz bideratutako obrak baimendu ahal izango dira.

Era berean, elementu horiek handitu ahal izango dira, kasuan-kasuan aplikatu beharreko araudiak ezartzen duen moduan, baldin eta esku-hartzeak elementu horien funtsezko balioak errespetatzen baditu.

Plan Orokorra garatuz, Ondare Katalogatua Babesteko Plan Berezia egingo da; eta babes araudia plan horretan ezarriko da, katalogatutako elementu bakoitzari dagozkion babes neurri espezifikoak zehaztuz. Burutu daitekeen esku-hartzearen parametroak ere plan horretan arautuko dira, xehetasun osoz.

Plan Berezian, gainera, elementu katalogatuen inbentarioa osatu ahal izango da, behar bezala arrazoituta.

I.2 AGIRI-ITURRIAK

Elgoibarko kultur ondasunak zerrendatzeko eta katalogatzeko, honako iturriak erabili ditugu:

- Indarrean dauden Hiri Antolaketako Arauetan egindako katalogazioaren azterlana.
- Udaleko kultura zerbitzuaren irizpideak.
- Gipuzkoako Foru Aldundiaren espediente administratiboak, oraindaino egin den Gipuzkoako Ondare Historiko Artistiko Higiezinaren Inbentarioari buruzkoak.
- Eusko Jaurlaritzako Kultura Ondarearen Zuzendaritza Nagusiko zona arkeologikoen eta kultur intereseko ondasunen inbentarioa.

I.3 HERRI ONURAKO ADIERAZPENA

Interes historiko eta artistikoko eraikin edo elementu gisa katalogatzeak, horiek kontserbatzeko, babesteko eta zaintzeko obligazioa dakar berarekin. Aipatutako helburuak betetzeak eskatzen dituen betebeharrak kasuan kasuko jabeek dagozkien eta, Herri Administrazioari ere bai, dagokion proportzioan.

I.4 KATALOGOAREN HELMENA

Eraikin bat kultura ondasun higiezin gisa zerrendatzeak esan nahi du eraikin horretan ezin dela ipini inolako elementu gainjarririk edota eraikinarekin zerikusirik ez duen elementurik; esate baterako, iragarkiak, kartelak, banderatzokak, betiere merkataritza lokalei dagozkienak, hala nola kableak, zutoinak edo markesinak salbuetsita.

Kontserbatzeko betebeharrak orokorrean dagokienez, eraikin bat kultura ondasun higiezinaren inbentarioan sartzeak esan nahi du eraikin horren jabeek, estetika eta ingurumen baldintzetara egokitzeko honako Plan Orokor honetan agindutako obra guztiak egin behar dituztela, betiere gaur egun indarrean dagoen legeriak edo etorkizunean onar daitekeenak, ezarritako laguntza, diru-laguntza, salbuespen edo hobariak eskuratzeko jabe horien eskubidea baldintzatu gabe. Dena den, higiezina aipatutako inbentarioan sartzean zehaztutako baldintza bereziak mantendu egingo

dira, baldintza haiek lortzeko beharrezkoak diren jarduerak sustatzeko agindua bezalaxe.

I.5 APLIKATU BEHARREKO ARAUDIA

Agiri honetan zerrendatutako elementuetan jarduterakoan, aintzat hartu beharko da honako araudi hau:

“7/1990 Legea, uztailaren 3koa, Euskal Kultura Ondareari buruzkoa”.

“317/2002 Dekretua, abenduaren 30ekoa, ondare hiritartua eta eraikia birmoldatzeko jarduketa babestuei buruzkoa”.

“342/1999 Dekretua, urriaren 5ekoa, Kalifikatutako Kultura Ondasunen Erroldari eta Euskal Kultura Ondarearen Inbentario Nagusiari buruzkoa”.

“234/1996 Dekretua, urriaren 8koa, balio arkeologikoa izan lezaketen guneak zehazteko araubidea ezartzen duena”.

“Kultura, Gazteria eta Kirol Sailburuordearen 1997ko irailaren 17ko Ebazpena, Gipuzkoako lurralde historikoan balio arkeologikoa izan lezaketen guneen Adierazpena eginez, 1997ko irailaren 11n emandako ebazpenak argitaratzen dituena.

Era berean, elementu desberdinei buruz eman diren edo etorkizunean eman daitezkeen berariazko xedapenak ere aintzat hartu beharko dira, proiektu honetan ezarritakoak bezalaxe.

I.6.- 7/1990 LEGEA, EUSKAL KULTUR ONDAREARI BURUZKOA.

7/990 Legeak, azalpenean dionari jarraituz, “Euskal kultur ondarea da euskal herriaren nortasun-adierazgarri nagusia, eta herri honek mundu osoko kulturari kondairan zehar eman dionaren erakusgarri garrantzitsuena.

Kultur ondare honen jabe euskal herria da. Botere publikoen jarduera antolatzen duten printzipioetako bat, kultur ondarea babestea, defendatzea eta aberastea da, edonolako araubide juridikoa dagokiolarik eta edonoren titularitatekoa delarik ere.

lido honetan, Euskal Autonomia Erkidegoko Estatutuak, kultura, ondare historikoa, artxiboak, liburutegiak eta museoak Euskal Autonomia Erkidegoaren bakarraren eskumenekotzat jotzen ditu, estatuaren titularitatekoak izan ezik.

Lurralde Historikoen Legeak, halaber, lurralde horietako foru erakundeei ematen die lege hori garatzeko eta gauzatzeko eskumena ondare historiko-artistiko monumental eta arkeologikoa zaintzeko, zaharberritzeko, hobetzeko eta, behar denean, hondeatzeko gaitan; eta gaitasun eskusiboa, bere titularitateko artxibo, liburutegi eta museoetan.

Kultur Ondarean Legea titulupean aurkeztu da, arautzen dituen alor guztiak barnebiltzeko (ondare historikoa, artxiboak, liburutegiak eta museoak) “kultura” hitza egokiagoa eta baliozkoa dela uste dugulako; eta “kultura” kontzeptua historia baino zabalagoa dela uste dugulako; izan ere, historia, kulturaren barruan sartu baita, osagaietako baten moduan.

Legearen 2. artikulua honakoa dio:

Duten balio historiko, artistiko, urbanistiko, etnografiko, zientifiko, tekniko eta sozialagatik kultur interesekoak diren ondasun guztiek osatzen dute kultur ondarea; beraz, babestu eta defendatu beharreko ondasunak dira.

Lege honen ondorioetarako, euskal herriaren kultur ondarea osatzen duten, eta kalifikatu eta zerrendatu daitezkeen ondasunak, honako kategoria hauetakoren batean sartu beharko dira:

- a. Monumentua, halakotzat harturik banaka kultur interesa duen ondasun higigarri edo higiezin oro.
- b. Monumentu multzoa, halakotzat harturik kultur unitate bat osatzen duten ondasun higigarri edo higiezinen multzo oro.
- c. Kultur gunea, halakotzat harturik euskal herriaren kulturaren eta bizimoduaren adierazpen nabarmenei lotuta dauden iraganeko leku, jarduera, sortzapen, sinesmen, tradizio edo gertakizunek osatutakoa.

Bestetik, 4. artikuluan adierazitakoaren arabera, legearen ondorioetarako honako hauek dira erakunde eskudunak:

- a. Eusko Jaurlaritz

b. Foru Aldundiak

c. Udalak

Erakunde horiei gagozkiela, 4.2 artikulua xedatutakoaren arabera, udalei dagokie euskal herriaren ondare historikoa osatzen duten eta beren udal barrutian dauden ondasunen kultur balioa indartzeko eta ezagutarazteko eginkizuna. Era berean, udalei dagokie, larrialdiko kasuetan, aipatutako ondare historiko osatzen duten ondasunak babesteko beharrezkoak diren kautelazko neurriak hartzea, baldin eta ondasun horien interesa mehatxupean badago. Eta guztia, lege honetan edo bestelako lege-xedapenetan agintzen zaizkien berariazko eginkizunak baldintzatu gabe.

Elementu katalogatuen inbentarioa

II.1- ELEMENTU KATALOGATUEN EGITURA

Elementu katalogatuen zerrenda honako honela egituratu da:

II.2. Babes erregimen baten mende dauden eraikinak:

- Babes berezia
- Babes ertaina
- Oinarrizko babesa

II.3. Kultur intereseko beste ondasun higiezinak

- Alde Zaharra
- Hiri barruko eremuak
- Arkitektura erlijiosoko higiezinak
- Arkitektura eta Ingeniaritza industrialeko higiezinak
- Landa arkitektura
- Intereseko hiri altzariak

II.4. Ondare arkeologikoa

- Monumentu multzoaren kategoriaz kalifikatuta kultura ondasunen erroldan jasota dauden zona arkeologikoak
- Monumentu multzoaren kategoriaz kalifikatuta, euskal kultura ondasunaren inbentario orokorrean jasota dauden zona arkeologikoak
- Euskal Autonomia Erkidegoak balio arkeologikoa izan lezaketen zona gisa izendatutako gunek
- Euskal Autonomia Erkidegoak monumentu edota monumentu multzo izendatzeko proposatu dituen gunek arkeologikoak

II.5. Natur ondarea

- Babes bereziko zonak
- Karakate landa parkea
- "Karakate-Irukurutzeta-Agirreburu" paisaia berezia eta aparta
- Interes geologikoko puntuak

II.2- BABES ERREGIMENEN BATEN MENDE DAUDEN ERAIKINAK

Segidan adieraziko ditugun elementu higiezinak babes erregimenen baten mende daude, bai Euskal Kultura Ondarearen Inbentario Orokorrean elementu kalifikatu edo zerrendatu gisa katalogatuak daudelako, edo bai EAeko monumentu edota monumentu multzo izendatzeko proposatuak daudelako.

Hauek dira babes kategoria edo mailak:

- Babes bereziko elementuak.

Babes bereziko elementutzat hartzen dira beren izaera bereziagatik edota beren aparteko balio arkitektoniko, artistiko, historiko edo kulturalengatik, kultura ondasun kalifikatuen kategoriako monumentu izendatu diren eraikin eta hiri elementuak; eta, halakotzat kalifika daitezkeenak.

- Udaletxea
- Altzolatarren Dorretxea
- Zabalatorre
- Olasoko San Bartolomeko eliz-ataria.

7/1990 Legeko 12. artikulua arabera, dagozkien aurreikusitako babes erregimenak idatziak izan arte, Ondare Kultural hauetan ekintza posible bakarrak Berriztapen Zientifikoari dagozkionak dira, Ondare urbanizatu eta eraikiaren berriztapenaren ekintza babestuen inguruan Abenduaren 30-eko 317/2002 dekretuak azaltzen duen moduan, plangintza honen zortzigarren izenburuan, "Ondare Urbanistiko katalogatuaren babes araudian" jasotakoa.

- Babes altuko elementuak.

babes ertaineko elementutzat hartzen dira zerrendatutako ondasunen kategoriaz monumentu gisa izendatutako eraikinak edota, ingurumenean nabarmenak izateaz gain, euskal kultura ondarea osatzen duten eta horretarako behar beste balio duten elementuak.

- Altzolako lonja-etxea
- Done Laurenti (San Lorentzo) basiliza

Legeak Ondare Inbentariatuentzako, edota Euskal Herriko Ondare Kulturalaren Inbentario orokorrean sartzeko espediente irekia dutenentzako, beren mantenu eta balioan jartzeko ekintzak ezartzen ditu derrigorrez, hortaz, beraietan egin beharreko ekintzak Berriztapen Kontserbadore testuinguruan sartu beharko dira, Ondare urbanizatu eta eraikiaren berriztapenaren ekintza babestuen inguruan Abenduaren 30-eko 317/2002 dekretuak azaltzen duen moduan, plangintza honen zortzigarren izenburuan, "Ondare Urbanistiko katalogatuaren babes araudian" jasotakoa.

- Babes ertaineko elementuak.

Babes ertaineko elementutzat hartu dira Euskal Herriko Autonomi Erkidegoak monumentu edo monumentu multzo bezala sailkatzeko proposatutako eraikinak.

ALDE ZAHARRA

- Udaletxeko pilotalekua
- San Bartolome eliza
- Kalegoen plaza
- Kalegoen plaza 4-5 zk. etxea
- Aita Agirre plaza, 2 zk. ikastetxea
- San Bartolome 12 zk. etxea
- Pedro Mugurutza. Artetxe 1-27 multzoa

HIRI BARRUKO EREMUAK

- Zelaia hotela (Altzola)
- Altzolako bainuetxea (Altzola)
- Larrañaga hotela (Altzola)
- Aurretxea jauregia (Altzola)
- Zelaia jauregia (Altzola)

ARKITEKTURA ERLIJIOSOKO HIGIEZINAK

- Done Petri (San Pedro) basiliza

ARKITEKTURA ETA INGENIARITZA INDUSTRIALEKO HIGIEZINAK

- Altzolako zubia (Altzola)

LANDA ARKITEKTURA

- Aiastia baserria Aiastia (San Migel)
- Goenaga baserria Azkue (San Roke)
- Amuskategi baserria Sallobente-Ermuaran
- Apatrizerrota burdinola eta errota (Arriaga)

HIRI MOBILIARIO INTERESGARRIA

- Iturria (erdigunea, Kalegoen plaza)
- Iturria (erdigunea, Kalebarren plaza)

Ondare hauetan egin beharreko ekintzak Berriztapen Kontserbadore testuinguruan sartu beharko dira, Ondare urbanizatu eta eraikiaren berriztapenaren ekintza babestuen inguruan Abenduaren 30-eko 317/2002 dekretuak azaltzen duen moduan, plangintza honen zortzigarren izenburuan, "Ondare Urbanistiko katalogatuaren babes araudian" jasotakoa.

- Oinarrizko babespeko elementuak.

Oinarrizko babespeko behar duten elementutzat hartzen dira balio arkitektoniko, historiko edo artistiko nabarmenik ez izan arren, tipologiaren edo ingurumenaren ikuspegitik begiratuta, ondare eraikiaren zati edo elementu interesagarri gisa finkatutako higiezinak, Udal mailan babestuak izateko Euskal Herriko Autonomi Erkidegoak proposatuta:

ALDE ZAHARRA

- Maalako basiliza
- San Frantzisko 20 zk. etxea

HIRI BARRUKO EREMUAK

- Ibarretorre dorretxea (Sallobente-Ermuaran)
- Andonaegi dorretxea (Altzola)

ARKITEKTURA ERLIJIOSOKO HIGIEZINAK

- Olasoko hilerria. Etxebarria kapera (Olaso)
- San Joan Bataiatzailea eliza (Altzola)
- Done Mikel basiliza Aiastia (San Migel)
- San Bizente-San Roke basiliza Azkue (San Roke)

ARKITEKTURA ETA INGENIARITZA INDUSTRIALEKO HIGIEZINAK

- Rodisa, S.A. (Ballibar Industrialdea)
- Txankakoa zubia (hirigunea)

LANDA ARKITEKTURA

- Arostegipalazioa - Sallobente-Ermuaran
- Done Mikelen irudia (Otoitzlekua) - Aiastia (San Migel)
- Mugertza baserria - Aiastia (San Migel)
- Ibarrotorre baserria - Sallobente-Ermuaran
- Zulueta bekua baserria - (Sallobente-Ermuaran)
- Gelasoroerota - Sallobente-Ermuaran
- Altzolatorrea (Olaetxea) - Altzola

INTERESEKO HIRI ALTZARIAK

- Maalako iturria (Maalako plaza)
- Iturria - Altzola

Ondare hauetan egin beharreko ekintzak kontsolidazio testuinguruan sartu beharko dira, Ondare urbanizatu eta eraikiaren berriztapenaren ekintza babestuen inguruan Abenduaren 30-eko 317/2002 dekretuak azaltzen duen moduan, plangintza honen zortzigarren izenburuan, “Ondare Urbanistiko katalogatuaren babes araudian” jasotakoa.

II.3- ONDARE ARKEOLOGIKOA

MONUMENTU MULTZOAREN KATEGORIAZ KALIFIKATUTA, KULTURA ONDASUNEN ERROLDAN JASOTA DAUDEN ZONA ARKEOLOGIKOAK

(137/2003 Dekretua, ekainaren 24koa, EHAA 133 zk., 2003/07/08koa)

- Elosua-Soraluzeko estazio megalitikoa

- Aizkoingo tumulua
- Gizaburuako tumulua
- Atxolingo trikuharria
- Atxolintxikiko tumulua
- Arribiribilletako trikuharria
- Olaburuko tumulua

EUSKAL KULTUR ONDASUNAREN INBENTARIO OROKORREAN MONUMENTU MULTZOAREN KATEGORIAZ INSKRIBATUTA DAUDEN GUNE ARKEOLOGIKOAK.

(98/4/6ko Agindua, EHAA, 82 zk, 1998/05/06koa).

- Alde Zaharra

Jarduera arkeologikoa, soil-soilik, substratu arkeologikoa deuseztea dakartzaten lurpeko aldaketak, obrak edo alterazioak egin beharra ziurtatu den elementuetan joko da ez-beharrezkotzat. HAPO dokumentuan, Hirigintza Araudian, gune arkeologiko horiek zerrendatu egingo dira, 71/1990 Legeak ondasun horientzako ezarritako babes maila adierazita.

EUSKAL AUTONOMIA ERKIDEGOAK BALIO ARKEOLOGIKOA IZAN LEZAKETEN ZONA GISA IZENDATUTAKO GUNEAK.

Kultura, Gazteria eta Kiroletako sailburuordearen Ebazpena, 1998ko maiatzaren 25ekoa, EHAA 106 zk., 1998ko ekainaren 9koa)

A GAKOA: Eraikinaren barrualdeko eremua.

- Done Petri (San Pedro) tenplua
- Done Mikel (San Migel) basiliza
- Ospitale zaharra (gaur, etxea)
- Andonaegi dorretxea (gaur, etxea)
- Sutegia (gaur, etxea)

- Bekotorrea dorretxea (gaur, etxea)
- Ibarrotorre dorretxea (gaur, baserria)
- Olazabal baserria
- Done Laurenti (San Lorentzo) tenplua
- Garagartza dorretxea (gaur, baserria)
- Karkizao baserria
- Oleta baserria
- Zabalatorre (gaur, baserria)
- Apatriz baserria
- Alzolorrea
- San Joan Bataiatzailea eliza
- Torrekoa dorretxea
- Izenik gabeko eraikina (aurria)

B GAKOA: Eraikinaren barrualdeko eremua + 15 metro berorren inguruan, ertzik kanporatuenetatik neurtuta.

- Olasoko San Bartolome eliza
- San Bizente-San Rokeko tenplua Azkue (San Roke)

C GAKOA: Elementuak hartzen duen eremua + 5 metro berorren inguruan, ertzik kanporatuenetatik neurtuta.

- Sabuako tumulua

D GAKOA: Eraikinak eta berorri atxikitako instalazioek hartzen duten eremua.

- Otsoroerota (aurria)
- Zaturioerota-burdinola (aurria)
- Barrenaberrierota (zentral elektrikoa)
- Metalaerota (gaur, baserria)
- Errotaberri errota
- Basarte burdinola-errota
- Gelasoroerota
- Aldamarrerota
- Garagartzaerota
- Karkizaoerota (aurria)
- Apatriz edo Apatrizerota burdinola-errota
- Altzolako burdinola-errota
- Errotazarrerota (aurria)

E GAKOA: Planoan zehaztutako eremua

- Irunagako errota (bistako egiturarik gabea)
- Legardako errota (bistako egiturarik gabea)
- Andikaoko burdinola (bistako egiturarik gabea)
- Santa Ana ospitalea (bistako egiturarik gabea)
- San Frantzisko komentua/Andre Mariaren baseliza (bistako egiturarik gabea)
- Gabiolaerrota (Fotero)
- Ibarra edo Ibarrerrota burdinola-errota (bistako egiturarik gabea)
- Unastegierrota (bistako egiturarik gabea)
- Karkizao dorretxea (orain txaleta)
- Arriagako Andra Mariaren Errukiaren eliza eta ospitalea (bistako egiturarik gabea)

Euskal Kultura Ondarearen 7/1990 Legeak, 49. artikuluan ezarritakoaren arabera, ondasun horietan eragin lezakeen edonolako obra-proiekturi ekin aurretik, azterlan bat egin behar da. Eta Gipuzkoako Foru Aldundiko Kultura Departamentuko Ondare Zerbitzuak, azterlan horretan oinarriturik, obrak gauzatu aurretik proiektu arkeologikoa egin behar den ala erabakiko du.

EUSKAL AUTONOMIA ERKIDEGOAK MONUMENTU EDOTA MONUMENTU MULTZO IZENDATZEKO PROPOSATU DITUEN GUNE ARKEOLOGIKOAK.

- Moruko herrixka

Zona hauetan, 7/1990 Legeak 45.5 artikuluan ezarritako babes araubidea aplikatzea gomendatzen da; hau da:

“Zona edo ondasun arkeologiko kalifikatuetan, eta inbentariatutakoetan, eragingo duten edonolako obrak direla-eta, jarduera arkeologikoa beharrezkoa suertatzen den kasuetan, kasuan kasuko sustatzaileak bidezko proiektu arkeologikoa aurkeztu beharko du dagokion Foru Aldundian, obrei ekin aurretik proiektua onar dezan...”

II.4- NATUR ONDAREA

- BABES BEREZIKO ZONAK

Antolaketako kategoria honetan dago "Karakate-Irukurutzeta-Agirreburu" natur intereseko eremua.

Era berean, Babes Bereziko kategoria honetan sailkatuak daude landare-formazio interesgarrienak ere; esate baterako, baso-masa autoktonoak (geosail klimazikoak eta formazio paraklimazikoak, sail edafoklimaziko riparioak eta errupikolak); eta lehentasunezko garrantzi komunitarioko habitatak. Formazio horietan sartzen dira:

- *Ilex eta batzuetan Taxus (Quercion robori-petraeae ou Ilici) oihanpeko basoak dituzten pagadi azidofiko atlantikoak.* Sail klimatikoak direlako edo udal barrutiak formazio hauek urriak direlako.

- *Agnus Glutinosa eta Fraxinus excelsior baso alubialak.* Lehentasunezko habitat delako, eta balio ekologiko handiko sail edafoklimazikoa delako. Gainera, oso inportantea da ibai ekosistematarako eta uholde arriskuak nahiz ibai kolpeak prebenitzeko.

- *Quercus ilex y Quercus rotundifoli artadiak.* Beren hurrenkera ekologikoan, eremu osoan nabarmen atzerabidean doan etapa klimazioan dauden sailak direlako.

- *Nardus duten belar-formazioak, espezie ugariekin, mendiko zona menditsuen substratu silizeoen gainean.* Lehentasunezko habitat bat delako.

- KARAKATE LANDA PARKEA

Eremu honetan sartzen dira Karakate (Muneta)-Irukurutzeta mendilerroaren goialdea, eta Agirreburun hegoaldera duen luzapena, 700 eta 900 metro arteko kotak dituen.

Parkerako proposamenak honakoak hartzen ditu: Karakate-Irukurutzeta-Agirreburu natur intereseko eremua; Elosua-Soraluzeko estazio megalitikoa, tumulu eta trikuharri ugari dituen; Karakate-Irukurutzeta-Agirreburu paisaia berezi eta aparta; Karakate-Irukurutzeta-Agirreburu lotune-gunea; eta Izarraitz-Aizkorri-Aratz eta Izarraitz-Arno, lotune-korridoreen zato bat. Era berean, bisoi europarrarentzako natur intereseko eremu bat ere hartzen du.

Karakate inguruak, babestu beharreko naturgune horiez aparte, harizti azidofiloen formazio ugari eta baliotsuak ditu, bai ekologiaren, bai paisaiaren eta bai naturaren ikuspegitik begiratuta, balio ukaezina duten formazioak.

- “KARAKATE-IRUKURUTZETA-AGIRREBURU” PAISAIA BEREZIA ETA APARTA

Karakate-Irukurutzetako gailurrak ipar-mendebaldetik hego-ekialdera hedatzen dira; eta gailur horietako bigarrenean, hegoalderako norabidea hartzen dute, Agirreburu aldera. Gailur zerrenda horretan hainbat tontor daude lerrokatuta: karakate (Kortazar ere esaten zaio), Akelarre, Atxolin eta Irukurutzeta. Guztietan garaiena Irukurutzeta da, ozta-ozta 900 metro dituen arren. Trazadura nahiko laua duenez, oso desnibel txikikoa, mendilerro hau primerakoa da paseorako.

Karakate eta Irukurutzetako paisaian pagadi-masa inportanteak daude, han-hemenka konifero landaketak badaude ere. Bela-estalduraren gainean, iratze ugari dago, txilardiekin, otadiekkin eta larreekin konbinaturik. Eremu horietan zaldiak eta artaldeak ikus daitezke. Gune batzuetan, Pagobedeinkatua eta Irukurutzeta artean batez ere, sakonuneak daude eta horietan, ihidi-masa txikiak ugaritu dira hezetasunaren eta uraren eraginez.

- INTERES GEOLOGIKOKO PUNTUAK

Euskal Autonomia Erkidegoko interes geologikoko eremuen mapan halakotzat adierazitako puntuak dira. Mapa horretan jasotako informazioa, foru aldundiek eta Eusko Jaurlaritzak 1984tik 1994ra bitartean egindako azterlan geomorfologiko eta analitikoetan oinarritua dago.

Ingurune hauek dira:

- *Elgoibarko sill-a*
- *Urruzunoko meategia*
- *A-8 autobidearen etendura* (interes geologikoko ibilbidea da)

Hirigintza Arauak

Hirigintza Arau Orokorrak B2 Dokumentuaren laburpena.

96.artikulua- Elementu katalogatuak babesteko erregimenaren formulazioa..

1.-Elgoibarko Hirigintza Ondarea babesteko katalogoak hurrengo helbideak ditu:

- * Batetik, interes arkitektonikoagatik, kulturalagatik, historikoagatik, arkeologikoagatik eta abar balizko esku-hartze suntsitzaile edo degradatzaileen aurrean babestu eta zaindu behar diren udalerriko multzo, ondasun eta elementu eraikien zerrenda.
- * Bestetik, interes kulturalagatik, historikoagatik, naturalagatik, ekologikoagatik, eta abar babestu eta katalogoan txertatu behar diren udalerriko hiri-inguruneko parke, lorategi eta zuhaitzi interesdunen zerrenda
- * Azkenik, aipatutako ondasun guztien eta bakoitzaren tratamendua eta babesa arautzeko irizpideak...

2.- Plan Orokor honen «3. Katalogoa» dokumentuan barne hartzen da aurreko aurreikuspenen eraginpean dauden ondasunen zerrenda.

Edonola ere, zerrenda hori birdoitu ahal izango da, bai hurrengo artikuluan aipatzen diren plan berezien ondorioz, bai indarrean dagoen legerian arlo horretan ezarritako irizpideen arabera.

97.artikulua- Ondasun eta elementu katalogatuak babesteko erregimen orokorra..

Plan Orokor honen garapenean sustatu beharreko plan berezian edo plan berezietan ezarriko da Katalogo horretan sartzen diren ondasunak eta elementuak tratatzeko eta babesteko erregimena.

- 1) Katalogatutako ondasun eta elementuak ezingo dira lanekin deuseztatu edo hondatu, elementu eta ondasun horien izaera hutsaltzen duten osagarriak, edo baliorik gabeko osagarriak kentzeko lanak eragotzi gabe.

2) Dagokion udal-baimena eskatu baino lehen, erasandako jabe edo sustatzaileak, udaletxeari babestu beharreko objektuen testuinguruan aurreikusitako jarduketan egokitasunari buruzko kontsulta egiteko aukera izango du; baita eraikina eta haren elementu ezberdinak babesteko betebeharrak gauzatzeari buruzkoa ere.

Horretarako, aurreproiektu bat edo egin beharreko lanen oinarritzko alderdiak zehatz azaltzen dituen agiri bat aurkeztu beharko du udaletxean.

Kontsulta horren aurrean, udalak, baimen horri buruzko ebazpena onartzean, baldintza osagarriak ezartzeko aukera dago.

Edonola ere, jabeak edo sustatzaileak baimena zuzenean eskatu ahal izango du, eta horrek ez du eragozten hark aurkeztutako proiektua, beharrezkoa bada, udalaren ebazpenak xedatutako baldintzataraz egokitu beharra, benetan balioduna izan dadin; edo txosten teknikoek xedatutako babes-irizpideetara egokitzen ez denez, jarduketa egiteko eskaera egin duen proiektuari uko egitea..

3) Bai kontsulta bai eraikuntza-proiektua edo lan-proiektua dagokion erakundeetara bidaliko da (Eusko Jaurlaritzara edo Gipuzkoako Foru Aldundira), baldin eta proiektu horietan aurreikusitako jarduketek beren tutoretza eta jarduketapean dauden ondasunei kalte egiten badie.

4) Katalogatutako ondasunetan egin beharreko lanek, aurreko ataletan aipatutako ebazpenetan zehaztutako xedapenetako babes-baldintzak bete beharko dituzte.

5) Euskal Kultura Ondareari buruzko Legean xedatutako erregimenaren barne dauden eraikin edo elementuak aurrerik deklaratzeko prozedura aipatutako Legeko 36. artikuluan xedatutako erregimen eta prozeduraren arabera izango da.

6) 1997ko irailaren 11ko Eusko Jaurlaritzako Kultura Sailaren ebazpenak eragindako guneak eta elementuak, bere kasuan, ebazpen honen bidez ezarritako espedientearen testuinguruan ezartzen den babes arkeologikoko erregimenaren menpean geratzen dira.

Proiektu honetan ezarritako araudia ez da aplikagarria izango ondasun eta elementu horietan.

98.artikulua- Katalogatutako ondasun eta elementuak babesteko erregimen orokorra.

Katalogatuta dauden ondasun eta elementuak, kasu bakoitzean, Plan Orokor honen II.2 idatz zatian "Babes erregimen baten mende dauden eraikinak" 3. Katalogoa dokumentuaren barruan dagoena, aipatutako babes mailaren menpe geldituko dira.

Eusko Jaurlaritzaren edo Foru Aldundiaren babesean dauden lan eta esku-hartzeak, indarrean dagoen legeriak aurreikusten dituen txostenak eta baimenak behar bezala kontuan hartuko ditu

Era berean, babes horren menpe ez dauden lana eta esku-hartze horien gorabehera eta ondorioei dagokienez, udalak aipatutako erakundeek elkarkidetzara eskatu dezake, lana eta esku-hartze horien bideragarritasuna zehazteko.

Babes maila bakoitzean egin beharreko ekintzak ezarritakoaren arabera izango dira, hala nola Ondare urbanizatu eta eraikiaren berriztapenaren ekintza babestuen inguruan Abenduaren 30-eko 317/2002 dekretuak azaltzen duenaren moduan, Eraberritze Zientifiko, Eraberritze Kontserbadore eta Kontsolidazioa hain zuzen.

Eraberritze Zientifikoa

1. Arkitekturaren ikuspegiak berariazko balioak dituela eta hiri-ehunean berebiziko garrantzia duen eraikin edo instalazio batean eta, hala badagokio, eraiki gabeko lurretan egindako eraikuntzako esku-hartzea da zaharberritze zientifikoa, bere nolakotasunak zaintzera eta balioa ematera bideratutakoa, bere barnean aipatutako balio horiei dagokienez egoki izango den edo diren erabilerak ahalbidetuko dituena.

2. Eraikuntzaren gai tipologikoak, formalak eta egiturazkoak errespetatuz egindako zaharberritze zientifikoak honako obrak har ditzake barne:

a) Arkitektura-itxura zaharberritzea eta aldatutako zatiak jatorrizko egoerara lehengoratzea honako hauek eginez: Barruko edo kanpoko fatxadak zaharberritzea.

Barruko espazioak zaharberritzea.

Eraiki edo erraustutako eraikinaren zati baten edo batzuen berreraikitze filologikoa.

Jatorrizko espazioen banaketa eta antolaketa zaintzea edo lehengoratzea.

Eraikuntza-unitatearen zati diren eraikitako lurren (patio, klaustro, plaza, baratze, lorategi eta abarren) jatorrizko egoera zaintzea edo lehengoratzea.

b) Berreskuratzen ezin diren zatiak ordezkatuz sendotzea, ondoren adierazitako egituraren inguruko elementuen kokapena edo kotak aldatu gabe:

Kanpoko eta barruko sostengu-hormak.

Forjatuak eta gangak.

Eskailerak.

Estalkia, estaltzeko jatorrizko materiala lehengoratzea.

c) Eranskin itsusgarriak eta orain gutxi interesik gabeko obra-motak edo eraikuntzaren, eraikuntza-unitatearen edo bere inguruaren jatorrizko arkitektura ezaugarriekin bat ez datozenak kentzea.

d) Funtsezko instalazio teknologikoak eta higienaren eta osasunaren ingurukoak jartzea, aurretiaz adierazitakoa errespetatzen den heinean.

Zaharberritze kontserbatzailea

1. Arkitekturaren ikuspegitik berariazko baliorik izan ez arren eraikitako ondarearen alderdi interesgarria den eraikin edo instalazio batean eta, hala badagokio, eraiki gabeko lurretan egindako eraikuntzako esku-hartzea da zaharberritze kontserbatzailea. Alderdi interesgarri izan ohi dira tipologiaren ikuspuntutik garrantzizko elementua delako, barruko banaketa, banaketa bertikaleko elementuen antolaketa, lur-zatiko kokapena eta antolaketa edo beste edozein ezaugarri morfologikori dagokienez.

2. Zaharberritze kontserbatzailea eraikuntza zaintzera eta bere funtzionalitatea ziurtatzera bideratutakoa izan ohi da. Horretarako betiere eraikuntzaren elementu tipologikoak, formalak eta egiturazkoak errespetatuko dituzten obrak egingo dira eta horien barnean ez da baimenduko horiekin bat ez datorren erabilerarik. Esku-hartze horrek eraikuntza osatzen duten elementuak sendotzea, zaharberritzea eta berriztatzea, baimendutako erabilerak egiteko beharrezko elementu berriak gehitzea eta eranskin itsusgarriak kentzea hartuko ditu barne.

3. Zaharberritze kontserbatzaileak honako kategorietan sailka ditzakegu:

- 1) A kategoriako zaharberritze kontserbatzailea.
- 2) B kategoriako zaharberritze kontserbatzailea.
- 3) C kategoriako zaharberritze kontserbatzailea.

4.– Honako eraikin hauei aplikatuko zaie A kategoriako zaharberritze kontserbatzailea: beren kontserbazio- egoera dela eta, eraikinaren alderdi tipologiko, formal eta egiturazkoen balioa ematea ahalbidetzen duten eta erabat berreskuratzeko aukera eskaintzen duten eraikuntzei.

Honako obra hauek barne har ditzake:

- a) Alderdi arkitektonikoari balioa ematea, hau da, jatorrizko balioak berreskuratzea, ondoren adierazitakoak eginez: Kanpoko eta barruko fatxadak zaharberritzea. Azken horietako zati batzuk aldatzea ahalbidetuko da, betiere osaketaren batasuna hausten ez den eta balio estilistiko bereziko elementuak errespetatzen diren bitartean. Barneko espazioak zaharberritzea, arkitektura edo kulturaren inguruko garrantzi nabarmena duten elementuak direnean.
- b) Aurreko idatz-zatiko bigarren paragrafoa b), c) eta d) puntuetan zehazten direnak.

5.– Honako eraikin hauei aplikatuko zaie B kategoriako zaharberritze kontserbatzailea: kontserbazio-egoera txarra edo erdipurdikoa duten eta, balio berezia duten elementu arkitektonikorik izan ez arren, ondare eraikiaren zati interesgarritzat har daitezkeen eraikuntzei.

Honako obra hauek har ditzake barne:

- a) Alderdi arkitektonikoari balioa ematea, honako hauek eginez: Kanpoko eta barruko fatxadak zaharberritzea. Azken horietan baoak irekitzea ahalbidetuko da, betiere osaketaren batasuna hausten ez den bitartean. Barneko espazioak zaharberritzea. Horietan bertako forjatuen kotak aldatzea ahalbidetuko da, betiere leihoen kotei eta erlaitzen lerroei bere horretan eusten zaien bitartean.
- b) Egoera txarrean dauden egitura-elementuak sendotzea eta, beharrezkoa denean, ordezkatzeta. Eraikuntzaren zati handi batean forjatuen kotak aldatzeko aukera izango da.
- c) Aurreko idatz-zatiko bigarren paragrafoa c) eta d) puntuetan zehazten direnak.

6. Honako eraikin hauei aplikatuko zaie C kategoriako zaharberritze kontserbatzailea: zaharberritze zientifikoan barne hartu ezin diren erdi eraustutako eraikuntzei, baina jatorrizko eraikuntzako tipoa berrezartzeko aukera eskaintzen dutenei, aurkitutako agiri fidagarriei esker badugulako jatorrizko eraikuntzako tipoaren antolamenduaren berri.

Ondorio horietarako, honako obra hauek egin ahal izango dira, arkitekturaren alderdiari balioa emateko helburuarekin:

Elementu bertikalak eta horizontalak —atariak, eskailera- blokeak, arkupeak, galeriak eta abar— jatorrizko egoerara lehengoratzea.

Eraikuntza-unitatearen forma, dimentsioak eta eraikuntzaren eta eraikuntza-unitatearen zati irekien —patio, klaustro eta abarren— arteko erlazioa jatorrizko egoerara lehengoratzea.

Eraikuntzako tipoa osatzen duten gainerako elementu guztiak lehengoratzea.

Kontsolidatzea

1.- Sendotzea eraikuntzako esku-hartze bat da, honako helburuetara bideratutakoa: zaintzeko eta apaintzeko esku-hartzeen kasuan adierazitako helburuetara, batetik, eta eraikuntzaren egonkortasuna hobetzera, bestetik. Hori egitura-elementuak berriztatuz eta ordezkatzuz egingo da.

2.- Sendotzeko esku-hartze batean barne hartutako obrak honakoak izango dira, zaintzeko eta apaintzeko esku-hartzeen kasuan adierazitakoez gain: egoera txarrean dauden egitura-elementuak ordezkatzera, nahiz eta berriak beste material batekoak izan, eta egonkortasuna eta segurtasuna areagotzea ondorio izango duten egituraren eta zimentazioaren osaketaren inguruko gainerako lanak.

3.- Egitura-elementuak ordezkatzeko obrek forjatuen kotak aldatu ahal izango dituzte pixka bat, erlitzaren eta leihoen kotei bere horretan eutsiz.

4.- Egitura sendotzeko obrak egin ondoren, eraikinaren gainerako elementuak berregin beharko dira jatorrian zituzten formaren eta banaketaren inguruko ezaugarrien arabera, aipatutako obra horiek berriz egiteko erraustea eskatzen duten kasuetan.

99.artikulua- Katalogoaren eta bertan sartzen diren ondasunen tratamendu eta zaintzarako aurreikuspenen maila arauemailea.

A.- Zaindu eta babestu beharreko zerrenda gisa jotzen den Katalogoak indarrean dagoen hirigintza-legerian horretarako ezarritako maila arauemailea izango du.

B.- Katalogoan sartzen diren ondasunak tratatzeko eta zaintzeko erregimena arautzen duten aurreikuspenek, bestalde, aurreko artikuluan aipatzen den plangintza berezien horietarako ezarritako maila arautzailea izango dute.

IV

Inbentarioan jasotako elementuen fitxak

Segidan, aurreko ataletan inbentariatu ditugun elementuei dagozkien fitxak doaz, eranskin gisa.